

ليکونکی: اندريو کوريکو «Andrew korybko» .
منبع اودخپريدو نيته: گلوبال ريسرچ «2026-01-16»
ژباړونکی: پوهندوی دوکتور سيدحسام «مل» .

د راپورونو له مخې ، پاکستان له سوډان سره د
وسلو د معاملې پلان شوی ده . کوم چي په افريقا
کي د متحده عربي اماراتو لپاره ستونزې وړاندې
کوي

*Pakistan's Reportedly Planned Arms Deal with Sudan.
Presages Problems for the UAE in Africa*

SS 24
BREAKING NEWS

Pakistan Set to Sell \$1.5B in Weapons to Sudan—Jets, drones & air defense systems to boost Sudan's army in fight against RSF.

Follow SS24 for more updates

روپټرز په دې وروستيو کې راپور ورکړ چې "پاکستان سوډان ته د وسلو او جيت الوتکو رسولو لپاره د 1.5 مليارډ ډالرو معاملي ته نږدې شوی"، چې د تيرې مياشتې د راپور وروسته چې "پاکستان د ليبيا ځواکونو ته د وسلو پلورلو لپاره د 4 مليارډ ډالرو معاملي ته رسيدلی، چارواکي وايي". دا د وروستي راپور وروسته ارزول شوی چې "پاکستان د افريقايي-يوريشين امنيت کې د ترکيې سره دوهم لاس لوبه کوي" ځکه چې اوس د دريم هيوادونو لکه انر بايجان، سوماليا او بيا ليبيا سره د امنيتي معاملو د ترسره کولو يوه بيلگه شتون لري وروسته له هغه چې د هغه د ترکيې ستراتيژيک ملگری يې کوي.

د هغو کسانو لپاره چې نه پوهيږي، دلته دا تحليل (کوم چې پورته د هايپر لينک شوي تحليل سره هم تړاو لري) د جنرال خليفه حفتر او د هغه د ليبيا ملي اردو (LNA) سره د ترکيې د نوي جوړجاړي توضيحات ورکوي، کوم چې هغه دی چې پاکستان ورسره تيره مياشت تړون وکړ. دا اړوند پرمختگونه په کلکه وړانديز کوي چې حفتر ممکن ډير ژر د متحده عربي اماراتو د غير دولتي سيمه ايزو متحدينو له کمپ څخه د هغه پراخ ايتلاف په گټه "ناقص" شي چې د هغې په مخالفت کې راپورته شوی او ډير ژر به تشریح شي. د ليبيا ختيځ د LNA تر کنټرول لاندې دی او فکر کيږي چې د سوډان ياغي "چټک ملاتړ ځواکونه" (RSF) د متحده عربي اماراتو څخه د وسلو لپاره تکيه کوي، کوم چې د دوی د ملاتړ تور لگول شوی که څه هم تل دا ردوي، نو د هغه "انحراف" کولی شي د دوی نظامي لوژستيک ته سخت زيان ورسوي. دا کولی شي په پايله کې د جنرال عبدالفتاح البرهان "سوډاني وسله والو ځواکونو" (SAF) لخوا د ايتلاف ملاتړ شوي ځوابي برید ته لاره هواره کړي. د سوډان سره د پاکستان د راپورونو له مخې پلان شوي وسلو معامله په دې شرايطو کې په پام کې نيولو سره سمه معنی لري.

د دې معاملي شاليد رامینځته کولو سره، اوس وخت دی چې د متحده عربي اماراتو د غير دولتي متحدينو کمپ تشریح کړی مخکې لدې چې د هغه ايتلاف لپاره ورته کار وکړی چې د هغې په مخالفت کې راپورته کيږي. د متحده عربي اماراتو کمپ کې LNA (لبرټرلره د اوس لپاره)، RSF، سوماليلينډ، او اوس منحل سويلي انتقالي شورا (STC) په نوي فتح شوي سويلي يمن کې شامل دي چې يوازې د سعودي د يمېني متحدينو لخوا نيول شوی. د سلطنت لنډ هوايي کمپاين د ځواک بنودنه وه چې ممکن په سوډان او سوماليلينډ کې مستقيم بنکيلتيا وړانديز وکړي.

سعودي عربستان د برهان ملاتړ کوي، لکه څنگه چې ترکيه، مصر او اوس پاکستان کوي، او دوی د سوماليا په وړاندې د اسراييلو لخوا د رسمي پيژندلو وروسته د سوماليا ملاتړ هم کوي لکه څنگه چې نږدې دوه درجن نور مسلمان هيوادونه هم کوي (د ترکيې، مصر او پاکستان په گډون). مصر او ترکيه هم د سوډان او سوماليا لور ملاتړي دي، چې پاکستان اوس هلته د دواړو لپاره دوهم رول لوبوي، چې رول يې د تير مني په مني کې د سيمه ايز امنيت په اړه د نورو موضوعاتو په اړه د بحث لپاره مصر ته د سفر وروسته نور هم څرگند شو.

دا د سپتمبر په نیمايي کې د پاکستان او سعودي متقابل دفاعي تړون وروسته رامینځته شو، چې ترکیه اوس غواړي چې یوځای شي، په دې توګه د دوی د سیمه ایزو ګټو همغږي پیاوړې کوي که چیرې دا پېښ شي. مصر به شاید د ترکیې سره د خپل LNA په څیر اړیکو وروسته هم د یوځای کېدو بل هیواد وي، مګر حتی که دا ونه شي، نو ټول څلور به لاهم په سوډان کې خپل نظامي همغږي زیاته کړي. د دې پورې اړه لري چې دا څومره بریالی دی، په ځانګړي توګه که LNA د دوی ایتلاف ته "نیمګړتیاوي" ورکوي، RSF ممکن یو ډیر ستونزمن کال ولري.

په ورته وخت کې، د سعودي-پاکستاني-ترکي-مصري بلاک راڅرګندیدونکی کولی شي د سومالیا ملي اردو، متحدو ملیشو، او ممکن د الشباب (په افغانستان او هند کې د سخت دریځو اسلامي ډلو د وسلو کولو په برخه کې د پاکستان تجربې ته په پام سره) د متحده عربي اماراتو سره په تړاو لرونکي پونټلینډ باندې د فدرالي حکومت د واکمنۍ په بیا رغولو کې ملاتړ وکړي. په سویلي یمن کې د سعودي جنګي الوتکو احتمالي اډې، په شمول د نږدې سوکوټرا، کولی شي د ځمکنی کمپاین لپاره هوایی ملاتړ اسانه کړي یا حتی ممکن هغه ایالت ته ویره ورکړي چې پرته له زور څخه تسلیم شي.

بیا به ورته حالت د ګاونډي سومالیا لپاره هم وي، کوم چې ممکن د متحده عربي اماراتو د سیمه ایزو غیر دولتي متحدینو د کمپ وروستی غړی وي چې هغه وخت ولاړ وي، پرته لدې چې د اسراییلو لخوا د دې پیژندل د دفاعي تړون او د سعودي بمبارۍ او/یا ایتلافي یرغل د مخنیوي لپاره د اسرایيلي ځواکونو د اډې لامل شي. په ورته وخت کې، دقیقاً ځکه چې هلته (تر اوسه؟) کوم اسرایيلي ځواکونه شتون نلري، سومالیا ممکن د راڅرګندیدونکي ایتلاف لخوا ګواښل شي مخکې لدې چې د RSF په وړاندې د دوی لخوا کوم مهم اقدام وشي. دا ویل ډیر وختي دي.

ټول هغه څه چې په یقین سره ویل کېدی شي دا دي چې د سعودي عربستان، پاکستان، ترکیې او مصر سیمه ییزې ګټې سره یوځای کېږي لکه څنګه چې د تیر دوبي په اوږدو کې د سومالیا سره د پاکستان د امنیتي تړون او بیا د وسلو هغه تړون چې لږ وروسته یې له لیبیا او احتمالاً ډیر ژر سوډان سره وکړ، چې د متحده عربي اماراتو سره د سیالی ډګرونه دي. که څه هم پاکستان او متحده عربي امارات له نږدې اړیکو څخه خوند اخلي، د سعودي عربستان سره د پاکستان اتحاد او په پورته دريو هیوادونو کې د ترکیې او مصر لپاره د دوهم فیلډ په توګه د هغه رول دا ثابتوي چې دا د سیمه ییزې سیالی په کوم اړخ کې دی.

هغه معاملي چې پاکستان یې له سومالیا، لیبیا او احتمالاً ډېر ژر له سوډان سره لاسلیک کړي، په ترتیب سره به د سومالیا ملي اردو د سومالیا لینډ په پرتله پیاوړې کړي، د ترکیې لخوا د متحده عربي اماراتو څخه د LNA "شکنجه کولو" هڅې اسانه کړي، او د SAF سره به د RSF په وړاندې د دوی په مبارزه کې مرسته وکړي. په اصل کې، پاکستان په افریقا کې د متحده عربي اماراتو په وړاندې د سعودي-ترکي-مصري پراکسي کمپاین کې د ځواک ضرب کونکي په توګه کار کوي چې بالاخره د اوږدې مودې لپاره په څنګ کې ناست وروسته پکې برخه اخلي، کوم چې سیمه ایز تحرکات بیا شکل ورکوي.

د متحده عربي اماراتو د تيرې مياشتې په وروستيو کې د سعوديانو د غوښتنې سره سم چې دوی بايد د 24 ساعتونو دننه له سويلي يمن څخه په بشپړ ټول ووځي، کوم چې د سعودي د هوايي کمپاين څخه مخکې و چې د دوی يمېني متحدينو يې په ټول هيواد کې پراخ کړ، بايد د RSF، LNA او سوماليا لپاره خورا مايوسه کونکې وي. دا پدې معنی ندي چې دا به دوی پرېردي لکه څنگه چې يې STC پرېښود، مگر مثال لاهم وړانديز کوي چې دا ممکن وي که چېرې سعوديېان د بل هوايي کمپاين گواښ لاندې د دې اغيزې لپاره نور التيميمونه ورکړي.

اوس ممکن د LNA احتمال ډېروي چې دمتحده عربي اماراتو له کمپ څخه "نيمگرتيا" شي، RSF ممکن مات شي که چېرې متحده عربي امارات د سعودي په مشرۍ ايتلاف فشار سره سم د ادعا شوي نظامي مرستې (په شمول د هورن له لارې خپل متحد چاډ ته) بند کړي، او سوماليا ممکن د خپل امنيت لپاره په اسراييلو پورې تړلې شي ځکه چې د هغه موجود گواښ له امله چې ايتلاف ممکن ډير ژر ورته رامینځته کړي. په دې حالت کې، په افريقا کې د اماراتو نفوذ ممکن له منځه لاړ شي، د سعودي په مشرۍ ايتلاف به تشه ډکه کړي او په دې توگه به يو بين سيمه ايز تسلطي ځواک شي. *

ددې مقالې دلييکوال په اړين څوکړنې :

انډريو کوربيکو په مسکو کې مېشت امریکايي سياسي شنونکی دی چې په افريقا-يورپي کې د متحده ايالاتو د سنراتيزې ترمنځ اړيکو کې تخصص لري.

----- **په سلامونو «19-01-2026»**

.....